

citament, men dog et saa betydeligt Incitament — og der kan jeg tale af egen Erfaring — at det har holdt dem borte fra Fattigvæsenet paa Tider, hvor Lyften til at melde sig til det i høi Grad talte hos dem. Dette hele Incitament til at stræbe og kæmpe imod, falder med § 4; thi langt fra at sætte nogen Næt paa de Vedkommende, giver Paragrafen ligefrem Vedkommende et Stempel paa, at han hører til de respectable Folk, som Samfundet bør have Medyndt med og derfor bør tage sig af paa bedste Maade, som man ikke vil overlade til deres tunge Skæbne, men maa tage under Armene. Det kan ikke fremkalde Spor af Lyft til at stride imod hos dem, der ere trætte af Kampen og svækkede af de Ulykker, der ere overgaaede dem; det er en naturlig Opfordring for dem til at kaste sig i de faderlige Arme, som efter § 4 blive aabnede for Enhver, der begjærer Hjælp. Det Apparat, som her er sat i Bevægelse for at føre denne Lov ud i Livet, altsaa de Medlemmer, der vælges af vedkommende Sogns Beboere, med en Tilfættning af 2 Medlemmer af Sogneraadet, vil jo nu komme i den meget lidet behagelige Stilling at skulle tage Bestemmelse om, hvorvidt de Vedkommende trænge, og hvad de skulle have. Det kan jo ikke nytte at ville negte, at naar Spørgsmaalet er, om den Vedkommende hører under Paragrafens 4de Post, om det er en Person, der gjør sig skyldig i Dovenskab, Drikkældighed eller lastefuld Wandel, saa er det et meget tvivlsomt Spørgsmaal, hvem der maa siges at være doven, drikkældig eller lastefuld. Det er, som det erede Medlem, der nys havde Ordet, meget rigtig bemærkede, Noget, der kan være meget tvivlsomt, og det er fuldkommen rigtigt, naar han yttrede, at det kun er, hvor det er rent notorisk, at man kunde gaa til at sige, at Vedkommende maatte være udelukket fra at komme ind under § 4. Men jeg tror nu, at inden det bliver notorisk, at en Person kan kaldes En, der gjør sig skyldig i Drukkenskab, Drikkældighed eller lastefuld Wandel, er der en Masse Grader af mindre moralsk Godhed, som denne Person har gjennemgaaet, og som alle ligge paa den anden Side af værdig Trængende. Der er Personer, som paa Grund af deres hele Væsen, uden at de dog kunne siges at være lastefulde, dovene eller drikkældige, og uden at de ere dømt for en i den offentlige Mening vanærende Handling, høre under den Kategori, at Ingen af os vil betænke sig paa at betegne dem som Personer, paa hvem Fattiglovens fulde Evang burde anvendes, og som aldrig burde komme ind under § 4. Og jeg beder erindret, at naar Bestyrelsen træder sammen for at tage Bestemmelse, saa veed den, — den samme Svaghed som klæber ved de fleste Mennesker, vil ogsaa klæbe ved denne Bestyrelse — at hver Gang den erklærer, at et Menneske, der søger Hjælp, ikke henhører under § 4, saa er det

at paabyrde Kommunekassen en bestemt større Udgift; thi den Vedkommende skal jo da henvende sig til det offentlige Fattigvæsen, og det fulde Beløb, der medgaaer til hans Understøttelse, vil da komme til at paahvile Sognet. Men nu er det Sognets Velgere, der have valgt denne Bestyrelse — visstelig ikke for at træde Sognet for nær; — og Sognet er den eneste betalende Institution, der er repræsenteret i denne Bestyrelse. Jeg tør paastaa, at de to Sogneraadsmænd aldrig nogenstunde ville paatale, at denne eller hin Person faar Hjælp af Understøttelseskassen. Men Sognets Medlemmer ville — og jeg har i saa mange Aar bevæget mig i disse Forhold, at jeg kjender dem — paatale, at Vedkommende ikke bliver behandlet efter § 4. Det er aabenbart en saa overordentlig Favør, at en Person bliver behandlet efter § 4, og at saaledes de $\frac{3}{4}$ af Understøttelsen overføres paa Statskassen, at der ikke er nogen Tvivl om, at Alle ville anse det for ligefrem ønskeligt at faae saa mange som muligt ind paa § 4, og at Sognets Delegerede ville anse det for deres Hovedopgave at varetage, at Ingen kommer ind paa det offentlige Fattigvæsen, som paa nogen Maade kan føres ind under § 4. Der er erede Medlemmer, som ved første Behandling af Fattigloven ikke have holdt Vttringer tilbage, der gik ud paa at vise, hvorledes Fattigbestyrelsen i en Mængde forskellige Forhold træder Retten en Smule vel nær, paa forskjellig Maade søger at unddrage sig Forpligtelsen og overfører paa Andre, hvad den strengt taget vidste, at den burde gjøre selv. Hvis der er Noget, som skulde tvivle i denne Henseende, skal jeg give ham skjellig Dplysning; thi Ministeriet opbevarer i den Henseende et saa overordentlig stort Antal Sager, at jeg kan tilfredsstille enhver selv ubillig Fordring. Dette er altsaa Noget, som foreligger officielt, og jeg tror heller ikke, at der er noget af de erede Medlemmer, der ikke kjender det. Det er en Svaghed, som den Slags Smaaforhold fører med sig, en Svaghed, som er ret naturlig, om man end ikke kan billige den. Det skulde altsaa være en mærkelig ny Tidens Mand, der skulde komme ind i disse Bestyrelser, om de, der ere valgte af Sognene, og som vel vide, at det er deres egen eller deres Nærmestes Pung, som skal bære Byrden, skulde med en særdeles høi Grad af Strengthed vaage over, ikke alene at Vedkommende ikke komme ind under § 4, men ogsaa, at den Understøttelse, der bliver ham tildeelt, virkelig kan siges at være saa økonomisk forsvarlig, som den burde være. Naar nu efter den nuværende Regel, hvor Sognet betaler det Hele, en Familie paa et Par Medlemmer f. Ex. koster et Sogn 100 Rb., vil denne Familie, naar den kommer ind under § 4, og man kun giver den 100 Rb., koste Sognet 25 Rb. Nu tør jeg dog paastaa, at naar § 4 kun omfatter værdige Trængende, dem, overfor hvem der altid